

Õppeaine nimetus: Eesti keel

I KOOLIASTME PÄDEVUSED

Õpilane:

- 1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;
- 2) väärtustab eesti keelt;
- 3) omandab eesti keele lugemistehnika;
- 4) loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest;
- 5) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja arvutil eri keskkondades;
- 6) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;
- 7) analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste.

VALDKONNAPÄDEVUSED I KOOLIASTMES

I kooliastmes keskendutakse suulise ja kirjaliku keele arendamisele. Õpilased õpivad kuulama, mõistma ja kõnelema, mis on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arenguga. Esmase kirjutamisoskuse kujundamine on oluline, et edendada edasist kirjalikku eneseväljendust. Suuline keelekasutus keskendub igapäevases suhtluses eneseväljendusele ja suuliste tekstide mõistmisele.

Lugemises arendatakse lugemistehnikat ja oskust töödelda loetud tekste eesmärgipäraselt, samas kui kirjutamises keskendutakse kirjatehnikale, õigekirjale ja loovusele. Oluline on ka loetava käekirja kujundamine. Ilukirjandust lugedes tutvuvad õpilased teostega, õpivad neid arutlema ja jagama oma lugemiskogemusi. Kõik need tegevused toetavad positiivse lugemis- ja kirjutamisharjumuse kujunemist.

TEEMAD (kooliastmes)	TEEMAD (klasside kaupa)	ÕPITULEMUSED
	1. KLASS	
Suuline keelekasutus. Kuulamis – ja suhtlemisoskus. Helide, häälte ja häälikute eristamine. Lugemisoskus. Tekstiloome. Jutustamis- ja kirjeldamisoskus, suuline väljendusoskus. Lugemiskogemus. Eesti lastekirjandus. Kirjutamine Kirjatehnika. Kirjalik väljendusoskus. Keelereeglid.	Toimib õpetaja ja kaaslase suulise juhendi järgi. Mõistab kuuldud lause, jutu sisu. Eristab häälikuid, täishääliku pikkusi. Loeb latusalt õpitud teksti, mõistab sisu. Loeb eakohast kirjandust ja oskab nimetada tuntumaid lastekirjanikke. Kasutab õigeid kirjutamisvõtteid. Eristab häälikut, tähte, täis- ja kaashäälikut, sõna, lauset.	Õpilane: 1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis; 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid; 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga; 4) eristab helisid, hääli ja häälikuid; 5) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 6) sooritab kirja eelharjutusi; 7) tunneb joonis- ja kirjatähti - kasutab õigeid tähekujusid ja õpitud keelereegleid. 8) jutustab oma sõnadega; 9) tutvub Eesti lastekirjandusega; 10) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara.

	2. KLASS	
Suuline keelekasutus ja lugemine Häälikute jagunemine ja häälikupikkused ning häälikuühendid. Keelereeglid – nimed, tegusõna lõpp, lauselõpumärk. Sõna- ja lauseliigid. Tekstiliigid - aimetekst, fantaasiajutt. Ilmekas lugemine, loetu sisu mõistmine. Tagasiside andmine. Ümberjutustamine. Küsimuste moodustamine. Eesti lastekirjandus.	Häälikute jagunemine ja häälikuühendid. Lause – ja tekstiliigid. Ilmekas lugemine - pausid, intonatsioon ja loetu sisu mõistmine ja oma sõnadega edasi andmine. Loeb eakohast kirjandust ja oskab nimetada tuntumaid lastekirjanikke. Loetavad tähekujud.	1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis; 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid; 3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga; 4) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 5) kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; 6) loeb ja eristab eri liiki tekste; 7) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga. 10) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab; 11) kujundab lugemise kaudu oma mõtte- ja tundemaailma, jagab lugemiskogemusi; 12) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara. 13) loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;
Kirjutamine Kirjatehnika.	Kasutab õigeid kirjutamisvõtteid ja õpitud keelereegleid.	

Täht ja häälik. Sõnade ja lausete moodustamine. Keelereeglid. Teksti kirjutamine abistavate küsimustega. Kutse koostamine. Sõnaliigid ja nende kasutamine kirjalikus tekstis. Küsimuste koostamine, kirjutamine. Erinevate tekstide lugemine, kasutades vastavat intonatsiooni ja ilmekust. Loovjutu kirjutamine. Silbitamine – ja poolitamine. Etteütlus.	Täht ja häälik. Sõnade ja lausete moodustamine. Lauselõpumärgid. Täishääliku pikkus. Teksti kirjutamine abistavate küsimustega. Kutse koostamine. Küsimuste koostamine, kirjutamine. Loovjutu kirjutamine. Silbitamine ja poolitamine. Kirjutab etteütlemise järgi.	14) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, võrdleb tekste omavahel; 15) kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste. 16) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt; 17) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet.
	3. klass	
Suuline keelekasutus	Kuulab mõtestatult eakohast teksti. Enda arusaadav väljendamine erinevates suhtlus kordades.	1) osaleb aktiivselt ja mõtestatult õppeprotsessis; 2) kuulab eesmärgistatult, väljendab oma mõtteid;

Teksti kuulamine ja teksti meelde jätmine ja omasõnadega edasi andmine. Ladusalt ja teksti mõistes lugemine. Õige intonatsioon. Erinevad tekstiliigid. Väljendusoskus. Küsimustele vastamine. Arvamuse avaldamine. Sõnaliigid. Eesti lastekirjandus. Kirjutamine Kirjatehnika. Keelereeglid. Etteütlus. Sõnaliigid. Plaanid, tabelid, diagrammid, kaardid. Loovteksti kirjutamine.	Vastab küsimustele sobivate täislausete ning lühivastustega. Loeb ilmekalt ja mõistab loetu sisus. Erinevat liiki tekstide tundmine. Vaatleb, kirjeldab, avaldab arvamust. Annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õppeteksti ning koostab skeemi. Jutustab loetust ja läbielatud sündmusest. Loeb eakohast kirjandust ja oskab nimetada tuntumaid lastekirjanikke. Õigete tähekeajudega kirjutamine. Õpitud keelereeglite kasutamine kirjalikus kõnes. Kirjutab etteütlemise järgi. Loeb ja mõistab lihtsamaid plaane, tabeleid, diagramme, kaarte. Nimetab mõnda lastekirjanikku. Kirjutab loovalt, kasutades õpitud keelereegleid.	3) kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga; 4) omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse; 5) kasutab õiged tähekeajusid, kirjutab loetava käekirjaga; 6) loeb ja eristab eri liiki tekste 7) kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga. 8) valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab; 9) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara; 10) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel; 11) vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;
--	--	--

II KOOLIASTME PÄDEVUSED

Õpilane:

- 1) tunneb õpitud tekstiliike ning nende kasutamise võimalusi;
- 2) oskab teha kuuldust ja loetust kokkuvõtet nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 3) oskab koostada õppetööks ja eluks vajalikke tekste ning neid korrektselt vormistada;
- 4) tunneb esinemise ettevalmistuse põhietappe ja esineb suuliselt;
- 5) suhtleb eesmärgipäraselt ja valib kontekstile vastava suhtluskanali, kuulab eesmärgistatult;
- 6) tunneb eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid;
- 7) oskab kasutada ÕSi ja interaktiivseid õigekeelsusallikaid.

VALDKONNAPÄDEVUSED II KOOLIASTMES

II kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi neljas õppevaldkonnas: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloomine ning õigekeelsus ja keelehoole.

Suulise ja kirjaliku suhtluse õpetusega kujundatakse oskust silmast silma, telefoni, kirja ja meili teel ning internetikeskkonnas kahekesi või mitmekesi suhelda, tekste kokku võtta ja vahendada. Teksti vastuvõtu õpetuses kujundatakse oskust tekste valida ja leida, eesmärgipäraselt lugeda ja kuulata, teadvustatakse kuulamis- ja lugemisstrateegiaid ning süvendatakse võimet teksti paremini mõista ning tekstile reageerida. Tekstiloomine õpetusega kujundatakse mitmekülgselt ja eesmärgistatud eneseväljendusoskust, mille puhul inimene tajub olukorda ja adressaati ning suudab oma mõtteid vajaliku täpsusega ja tekstiliigile omases vormis väljendada ning edastada.

Õigekeelsuse ja keelehoole õpetusega kujundatakse keeleteadlikkust ning teadmisi keelest. Õpilastes arendatakse oskust tänapäeva eesti kirjakeelt teadlikult kasutada, kujundatakse arusaamist keele arengust ja muutumisest, omandatakse teadmisi eesti kirjakeelest ja murretest.

TEEMAD (kooliastmes)	TEEMAD (klasside kaupa)	ÕPITULEMUS
	4. KLASS	
Keelekasutus.	Hääliku pikkuste eristamine. Kuuldud tekstist lühikokkuvõtte sõnastamine. Sõnavara avardamine ja täpsustamine, töö sõnastikega. Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades. Vestlus etteantud teema piires. Küsimustele vastamine, esitlus. Tutvustus. Suulises keelekasutuses kirjakeele põhinormingute järgimine ning mõtete sobiv sõnastamine. Dialoogi ja dramatiseeringu koostamine ja esitamine. Pantomiiim. Rollimäng.	1) oskab eristada erinevate häälikurühmade häälikute pikkust, kuulata mõtestatult eakohast teksti, end väljendada; 2) esitab kuuldu ja nähtu kohta küsimusi; 3) oskab kasutada sõnastikke ja teatmeteoseid; 4) esitab peast luuletuse või rolliteksti.
Teksti vastuvõtt.	Tööjuhendi lugemine. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine . Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Kujundlik keelekasutus. Sündmuste järjekord. Arutlemine tekstis käsitletud teema üle. Küsimustele vastamine tekstinäidetega või oma sõnadega. Töö tekstiga. Loetava kohta kava, Tekstiliikide eristamine.	1)oskab lugeda eakohast teksti ladusalt ja mõtestatult; 2) otsib teavet tundmatute sõnade kohta; 3) vastab teksti põhjal koostatud küsimustele; 4) leiab teksti peamõtte; 5) kirjeldab teksti põhjal sündmuste toimumise kohta ja tegelasi; 6) leiab tekstist vajalikku infot;

	Ilukirjandus: kunstmuinasjutt, tõsielujutt eakaaslastest. Dramatiseering. Luuletuse sisu eripära määramine . Luuletuse ja proosateksti mõtestatud esitamine (meeleolu, laad). Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine. Huvipakkuva raamatu leidmine, iseseisev lugemine, vajaliku info leidmine. Loetud raamatust jutustamine, loetule emotsionaalse hinnangu andmine ja raamatust lühikokkuvõtte tegemine. Vajaliku raamatu leidmine iseseisvalt, ka kataloogi või e-otsing.	7) tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna, kõnekäänu.
Tekstiloome.	Ümberjutustamine ja ümberjutustuse kirjutamine. Aheljutustamine. Loo ümberjutustamine uute tegelaste ja sündmuste lisamisega. Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt. Jutustus pildi või pildiseeria põhjal, küsimuste, skeemi, kaardivõi kava toel. Protsesskirjutamine.	1) jutustab ja kirjutab loetust ning läbielatud sündmusest; 2) jutustab tekstilähedaselt, kokkuvõtlikult; 3) kirjeldab eesmärgipäraselt eset, olendit, inimest; kirjutab nii koolis kui ka igapäevaelus käsitsi ja arvutiga eakohaseid tekste vastavalt kirjutamise eesmärgile, funktsioonile ja adressaadile; 4) kirjutab eakohase pikkusega loovtöid (k.a ümberjutustusi) küsimuste, pildi, pildiseeria, märksõnaskemi või kava toel.
Õigekeelsus.	Eesti keel teiste keelte seas. Teised Eestis kõneldavad keeled.	1) märgib kirjas õigesti lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja kaashäälikuid; 2) märgib sõnades õigesti kaashäälikuühendit;

	Häälikuõpetus ja õigekiri. Tähestik. Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Võõrtähed -ja häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend.	3) kirjutab sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse; 4) pöörab tegusõnu olevikus.
	Kaashäälikuühendi õigekiri. g, b, d s-i kõrval (nt jalgsi, kärbsed). h õigekiri. i ja j õigekiri (tegijanimi). Tutvumine gi- ja ki-liite õigekirjaga. Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades). Õppetegevuses vajalike võõrsõnade tähendus, hääldus ja õigekiri. Üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri. Nimi ja nimetus. Isiku- ja kohanimed, ametinimetused ja üldnimetused. Sõnavaraõpetus. Sünonüümid. Antonüümid. Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhisõna, liitsõna tähendusvarjund. Liitsõna ja liitega sõna erinevused. Vormiõpetus. Tegusõna. Tegusõna ajad: olevik, lihtminevik. Nimisõna. Omadussõna. Asesõna. Nimisõnade kokku ja lahku kirjutamine. Arvsõnade õigekiri. Rooma numbrite kirjutamine. Lauseõpetus	1) moodustab ainsust ja mitmust, olevikku ja minevikku; 2) poolitab sõnu (õpitud reeglite piires); 3) kasutab õpitud keelendeid nii kõnes kui kirjas vastavalt suhtlemise eesmärgile, funktsioonile ja suhtluspartnerile, jälgib oma tekstis õpitud ortograafiareegleid; 4) kirjutab suure algustähega isiku ja kohanimed ja väike algustähega õppeainete, kuude, nädalapäevade, ilmakaarte nimetused; 5) tunneb ära liitsõna; 6) leiab vead enda ja kaaslaste kirjutistes õpitud keelendite piires.

	Lause. Lause laiendamise lihtsamaid võimalusi. Lihtlause. Lihtlause kirjavahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ja kasutamine. Otsekõne ja saatelause.	
	5. KLASS	
Raamatud ja trükiajakirjandus. Häälikud ja tähed. Kokku- ja lahku kirjutamine. Kirjeldav tekst. Kirjelduse kirjutamine. Nimed, nimetused, pealkirjad. Jutustav tekst. Teksti ülesehitus. Sõnaliigid. Sünonüümid.	Mõistekaart, meedia uudis, tabel, diagramm, tulpdiaagramm, sektordiaagramm. Täht, tähestik, häälik, täishäälik, kaashäälik, sulghäälik, häälikuühend, täishäälikuühend kaashäälikuühend, silp, silbitamine, poolitamine, antonüüm. Liitsõna, liitega sõna, sõnastik, õigekeelsus. Kirjeldus, ilukirjanduslik kirjeldus. Nimi, nimetus, pealkiri, mõistekaart. Jutustamine, muistend, muinasjutt. Käändsõna, käänamine, kääne, ainsus, mitmus, nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna, pöördõna, pööramine, muutumatu sõna, sünonüüm. Arutlus, kirjeldus, jutustus, arvamussõna, lõik	Oskab teha mõistekaarti, lugeda tabelites ja diagrammides sisalduvat, tähestikku peast, kasutada häälikuühendi reeglit, silbitada ja poolitada. Oskab tutvustada oma lemmikraamatut, töötada rühmas, kirjutada tavakirja ja e-kirja, leida internetist vajalikku infot. Oskab käandsõnu korrektselt kokku ja lahku kirjutada, kasutada suurt ja väikest algustähte. Oskab teha kirjutamise eeltööd, koostada kirjandi kava, kirjutada mustandit. Oskab sõnu käänata, tunneb sõnaliike, esitada sõna kohta küsimust. Oskab kirjutada pala ümberjutustust, suuliselt ja kirjalikult arutleda. Oskab lihtlauseid, koondlauseid ja lihtsamat liitlauseid moodustada ning kirjavahemärgistada, koostada ning vormistada korrektselt referaati.

Arutlev tekst. Tegusõna. Tegusõna kategooriad. Teksti kokkuvõtmine, konspekt. Teksti põhjal kirjutamine. Lauseliikmed.	Pöörd sõna, pööramine, pööre, eitav kõne, jaatav kõne, olevik, lihtminevik Lause, lihtlause, liitlause, koondlause, väitlause, küsilause, käsklause soovlause, hüüdlause, alus, öeldis. Referaat. Ettekanne, kõne.	Oskab lühiettekannet koostada, suuliselt esineda.
	6. KLASS	
Sõnaliigid. Vestlus Sõnade kokku- ja lahkukirjutamine. Kiri Käänded. Tegusõna pöörded, kõneliigid, ajad, tegumoed.	Häälik, sõnaliik, käändsõna, pöörd sõna, muutumatu sõna, käänamine, pööramine. Suhtlusolukord, vestlus, väitlus. Nimisõna, omadussõna, arvsõna, tegusõna, liitsõna, piltlik väljend. Kiri, e-kiri, aadress, adressaat, pöördumine, lõpetus, lõik, ankeet. Käändsõna, kääne, ainsus, mitmus, käändelõpp, tüvi, mitmuse tunnus. referaat tähestik Pööre, ainsus, mitmus, pöördelõpp, eitav kõne jaatav kõne, olevik, lihtminevik, täisminevik,	Oskab kasutada õpitud õigekeelereegleid, moodustab korrektseid sõnavorme, avaldab oma arvamust. Oskab kasutada eesti õigekirja õpitud põhireegleid, peamisi kokku- ja lahkukirjutamise reegleid. Oskab moodustada käändsõnadest korrektseid käändevorme, otsib vajadusel abi ÕSist. Moodustab korrektseid tegusõnavorme, vajadusel suudab otsida abi sõnaraamatust. Rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja tekste analüüsides, tunneb kirjutamisprotsessi põhietappe. Oskab moodustada terviklikke lauseid, järgib kirjutamisel õpitud õigekirja põhireegleid

Kirjandite liigid.	enneminevik, isikuline tegumood, umbisikuline tegumood, lühend.	Oskab viidata kasutatud allikatele ja tsitaati korrektselt vormistada.
Lauseliikmed.	Kirjand, jutustav kirjand, kirjeldav kirjand, arutlev kirjand.	Oskab moodustada ja kirjavahemärgistada lihtlauseid, sh koondlauseid ja lihtsamaid liitlauseid
Kirjandi eeltöö.	Lauseliige, alus, öeldis, sihitis, homonüüm, tegijanimi, antonüüm, vanasõna, pealkiri.	Oskab kirjutada arvamyslugu, uudist, teha lühiintervjuud.
Lauseõpetus.	Eeltöö, tsitaat, kava, märksõnaskeem, mustand.	
Kirjutamisprotsess.	Lause, lihtlause, liitlause, koondlause, otsekõne, saatelause, üte.	
	Meedia, meediakanal, uudis, arvamyslugu, arvustus, intervjuu, reklaam, koomiks, karikatuur, sissejuhatus.	

III KOOLIASTME PÄDEVUSED

Õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

VALDKONNAPÄDEVUSED III KOOLIASTMES

III kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi neljas õppevaldkonnas: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloomine ning keeleteadlikkus. Eesti keele õpetamise keskmes on (tervik)tekstid ja katkendid või tekstikorpused ning nendega seotud tekstitoimingud.

Keelepädevuse tagab võimalikult eripalgeline, kuid autentne ja adekvaatne tekstivalik, mis võimaldab omandada keeleteadmisi ja kujundada hoiakuid.

Teksti vastuvõtu õpetusega kujundatakse oskust tekste leida ja valida, eesmärgipäraselt lugeda ja kuulata, samuti rakendatakse erinevaid lugemis- ja kuulamisvõtteid ning süvendatakse oskust teksti mõista ja sellele reageerida. Arendatakse kriitilise lugemise oskust ning analüüsitakse erinevaid tarbetekste. Elulähedaste ja tähenduslike aine- ja muude tekstide käsitus lõimitakse tekstide ülesehitusliku eripära, sõnavara, grammatika ja õigekeelsuse õpetamisega, et kujundada õpilases loomulik keeleteadlikkus.

Tekstiloomet õpetusega kujundatakse mitmekülgset ja eesmärgistatud eneseväljendusoskust, mille puhul õpilane tajub situatsiooni ja adressaati ning suudab oma mõtteid selgelt ja täpselt, tekstiliigile omasel viisil väljendada. Jutustavate, kirjeldavate ja arutluselementidega tekstide kõrval hõlmab kirjutamine avarat tekstivälja alates tarbetekstidest kuni ilukirjanduseni. Tekstiloomes on põhirõhk kirjutamise protsessil, õpilane järgib kirjutamise etappe alates eeltööst kuni lõpptulemuse vormistamise ja viimistlemiseni.

Keeleteadlikkuse õpetusega avardatakse keeleteadmisi, omandatakse õigekeelsuspõhimõtted, kujundatakse eesti keelt väärtustavat hoiakut. Arendatakse oskust tänapäeva eesti kirjakeelt teadlikult kasutada, kujundatakse arusaamist keele arengust ja muutumisest ning murrete eripärast. Keeleteadlikkust, mis peab tagama korrektse ja mitmekülgse kirjakeele omandamise, õpetatakse muude tekstitoimingute osana. Tekstitöös on oluline ka digitaalse sisu loomine, muutmine ja taasesitamine.

TEEMAD (kooliastmes)	TEEMAD (klasside kaupa)	ÕPITULEMUS
	7. KLASS	
Tekstiliigid. Sõnaliigid. Tegusõna. Tegusõna kategooriad. Tegusõna vormimoodustus. Ametlik kiri. Sõnavara.	Tekstiliigid Tekst, suuline tekst, kirjalik tekst, dialoog, monoloog, släng. Sõnaliik, käandsõna, pöördõna, muutumatu sõna, kääne, käänamine, pööre, pööramine, tüvi, tunnus, käändelõpp, pöördelõpp. Tegusõna liitvorm, tegusõna liitvorm, tegusõna pöörded. Tegusõna osad: tüvi, tunnus, pöördelõpp. Ajavormid. Tegumoed. Kõneliigid. Kõneviisid. Käändelised vormid. Põhivormid. Veaohtlikud vormid. ÕS-i kasutamine. Seletus. Avaldus. CV.	Tekstiliigid Oskab teksti lugeda, mõistab loetu sisu, oskab vastata küsimustele loetud teksti kohta, oskab lugeda tabelit, ristab sõnaliike. Oskab nimetada tegusõnu, teab tegusõnavorme. Oskab moodustada tegusõna käändelisi vorme, tegusõna põhivorme. Oskab kasutada kirjutamisel korrektseid sõnavorme, järgib õigekirja. Oskab kirjutada ja vormistada seletust, avaldust, CVd.

Liit-, ühend- ja väljend- tegusõnad. Meediatekstid. Muutumatud sõnad. Sõnastus ja stiil. Siduvad sõnad. Antonüümid. Hüüdsõnad. Sõnaraamatud.	Omasõna ja võõras sõna. Sünonüümid. Sõnavara rikastamise viisid. Paronüümid Tegusõnade kokku- ja lahku kirjutamine. Arvamuslugu. Intervjuu. Määrsõnad. Kaassõnad. Määr- ja kaassõnade õigekiri ning kokku- ja lahkukirjutamine. Teksti sõnastus ja stiil. Murded ja murdetekstid. Sidesõna siduv sõna ühendsidend. Sõnaliigid ja kasutamine.	Oskab kasutada tegusõnade kokku- ja lahkukirjutamise põhireegleid, järgib neid kirjutamisel. Oskab nimetada meediatekstide (intervjuu, arvamuslugu) erijooni. Oskab keele õigekirja aluseid ja põhireegleid, teab määr- ja kaassõnade kokku- ja lahku kirjutamise põhimõtteid, oskab leida õigekirjajuhiseid õpiku sõnastikust ja ÕS-ist. Oskab lauses kasutada siduvaid sõnu. Oskab näha antonüümide moodustamise võimalusi, sõnadele ja väljenditele antonüüme leida. Oskab hüüdsõnu tekstis korrektselt kirjutada, leida õigekirjajuhiseid sõnastikust.
	8. KLASS	
Keel ja suhtlemine Käändsõnad . Tekstid koolis. Teadus- ja aimetekstid.	Keel ja märgid. Keel ja suhtlusolukord Käänded. Omadussõna, võrdlusastmed. Konspekt. Referaat. Käändsõnad õigekeelsussõnaraamatus. Veaohtlikud käändsõnavormid.	Oskab nimetada keelemärgi tunnuseid. Oskab nimetada käändsõna liike, oskab lisada sõnale rõhuliidet (-gi/-ki). Oskab moodustada korrektseid käändevorme, omadussõna võrdlusastmeid. Oskab koostada konspekti, koostada referaati, kirjalikku tööd nõuetekohaselt vormistada.

Käändsõnade tuletamine. Suuline ja kirjalik tekst. Nimede, nimetuste ja pealkirjade õigekiri. Meediatekstid. Lauseliikmed. Lausete liigid. Veebitekstid. Rindlause, põimlause, rindlause Suhtlemine meediaga. Meediaeetika	Käändsõnade ja kokku- ja lahkukirjutamine Kõne koostamine ja esitamine. Reportaaž. Pilt kui tekst. Alus, öeldis, sihitis. Määrus, öeldistäide. Täiend, lisand. Koondlause. Otsekõne ja kaudkõne. Suhtlus veebis	Oskab koostada ja vormistada uurimust, oskab teadusteksti põhjal kirjutada aimeteksti. Oskab kasutada nimisõna- ja omadussõnaliiteid, sõna tuletamisel arvestada kaashäälikuühendi reeglit, oskab kasutada nimisõna, arvsõna ja omadussõna kokku- ja lahkukirjutamise reegleid ning oskab neid rakendada. Oskab kõneks valmistuda, kõnet koostada, kõnet esitada. Oskab rakendada nimede õigekirja reeglit nimede õigekirja reeglit ja oskab seda rakendada. pealkirja kirjutamise reeglit ja oskab seda kasutada. Oskab kirjutada lihtsat reportaaži, kirjutada arutlust, lugeda graafikuna esitatud teksti. Oskab määrata lauseliikmeid, tunneb ära eri- ja samaliigilised määrused ning oskab neid kirjavahemärgistada, oskab öeldisetaidet määrusest eristada, oskab täiendit ja lisandit kirjavahemärgistada. Oskab eri lausetüüpe kasutada, oskab koondlauseid ja otsekõnega lauseid moodustada ja kirjavahemärgistada. Oskab internetist leida vajalikke allikaid, hinnata internetiallikate usaldusväärsust. Oskab rindlauset ja põimlauset kirjavahemärgistada.
	9. KLASS	

Eesti keel teiste keelte seas Eesti keele eripära ning võrdlus teiste keeltega. Võrgumaaailma võimalused ja ohud Veebist teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine. Uute sõnade saamine ehk sõna moodustus. Sõnatuletus. Teksti ülesehitus ja sidusus Kirjaliku teksti sõnastuse parandamine. Kõne esitamine ja väitlemine. Väitlus. Algustähe õigekiri Tarbetekstid	Keelesugulus, maailma keeled. Eesti keele sugulaskeeled. Eesti kirjakeele sünn ja kujunemine. Kirjakeele areng tänapäeval: võimalused ja ohud. Veebilehed: eesmärgid ja ülesehitus. Teabe talletamine ning süstematiseerimine. Uurimuse koostamine. Sõnavara rikastamise viisid. Tehissõnad. Sõnade liitmine. Nimi- ja omadussõnatuletus. Tegu- ja määrsõnatuletus. Arutleva kirjandi kirjutamine. Teksti sisuline toimetamine. Kirjalike tööde vormistamise põhimõtted. Diktsioon. Kõneks valmistumine. Kõne ülesehitus. Kõne näitlikustamine ja esitamine. Keelendite stiilivärving, seda mõjutavad tegurid. Fraseologismid, nende stiilivärving. Keelekujundite kasutamine tekstiloomes. Eesti keele olulisemad sõna- ja käsiraamatud. Keelealased veebiallikad. Nimed ja nimetused. Pealkirjad.	Oskab väärtustada eesti keelt ühena Euroopa ja maailma keeltest, nimetada soome-ugri keeli, oskab nimetada eesti kirjakeele arengu põhietappe. Oskab nimetada veebipõhiseid suhtlus- kanaleid ja nende eripära. Oskab hinnata keelendite stiiliväärtust; oskab keelendeid tekstis mõista ning kasutada. Oskab kõnet ette valmistada, kõnet esitada ja näitlikustada. Oskab suuliselt esineda, oskab kaaslast kuulata. Oskab väljendada oma seisukohti ning sõnastab vajaduse korral oma eriarvamuse, järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid. Oskab rakendada algustähe õigekirja põhimõtteid tekstiloomes.
---	--	--

Lause õigekirja kordamine	Avaldus. Seletuskiri. Taotlus. Elulookirjeldus ehk CV. Numbrite õigekiri.	Oskab eesmärgipäraselt kirjutada avaldust, seletuskirja ja taotlust, vormistab tekstid korrektselt.
Õigekirja kontrollimine.	Hea lausestus. Lihtlause kirjavahemärgid. Liitlause kirjavahemärgid. Lauselühendiga lause ja otsekõne.	Oskab kasutada ja järgib eesti õigekirja aluseid ja põhireegleid, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit
Veahtlikud käandsõnad. Veahtlikud pöörsõnad.	Teksti õigekirja kontrollimine. Arvuti keelekorrektori kasutamine. Poolitamine. Kokku- ja lahkukirjutamine. Veahtliku õigekirjaga oma- ja võõrsõnad. Tsitaatsõnade märkimine kirjas. Homonüümid, antonüümid, paronüümid.	Oskab rakendada omandatud keeleteadmisi tekstiloomes, tekste analüüsides ja hinnates.